

Markeds- og teknologitrender

”Bredbåndsdagen 2009”

tom.solberg@netnordic.no

Agenda

- **Bredbåndstrender**
- **Priser, Norge**
- **FTTH trender globalt**
- **FTTH trender Norge**
- **Teknologitrender**
- **Oppsummering**

Ord og uttrykk

▪ FTTH	→	Fiber til hjemmet
▪ PLC	→	Bredbånd over strømnettet
▪ Wimax	→	Wi-fi med større kapasitet
▪ HSDPA	→	Turbo 3G
▪ Homes passed (HP)	→	Kablede kunder
▪ Connected lines (CL)	→	Tilkoblede kunder
▪ Incumbent	→	I Norge = Telenor
▪ Open Access	→	Ett nett – flere operatører
▪ Vertical Integrated	→	Ett nett – én operatør

Bredbåndstrender

- **Regjeringens mål?**
- **Fiber vs. resten?**
- **TV/media utvikling?**
- **Åpent vs. lukket?**
- **Kapasitet og priser?**
- **Nye innholdstjenester?**

Bredbåndspriser, Norge

ADSL BILLIGSTE

- Tafjord Mimer og BKK
kr. 399 for 20Mb/1Mb

ADSL DYRESTE

- Kr. 800 for SHDSL
0,5Mb/0,5Mb

FIBER BILLIGSTE

- Troms Bynett (Bahnhof)
kr. 290 for 10Mb/10Mb
- Hafslund Bredbåndsservice
Kr. 823 for 100Mb/100Mb

FIBER DYRESTE

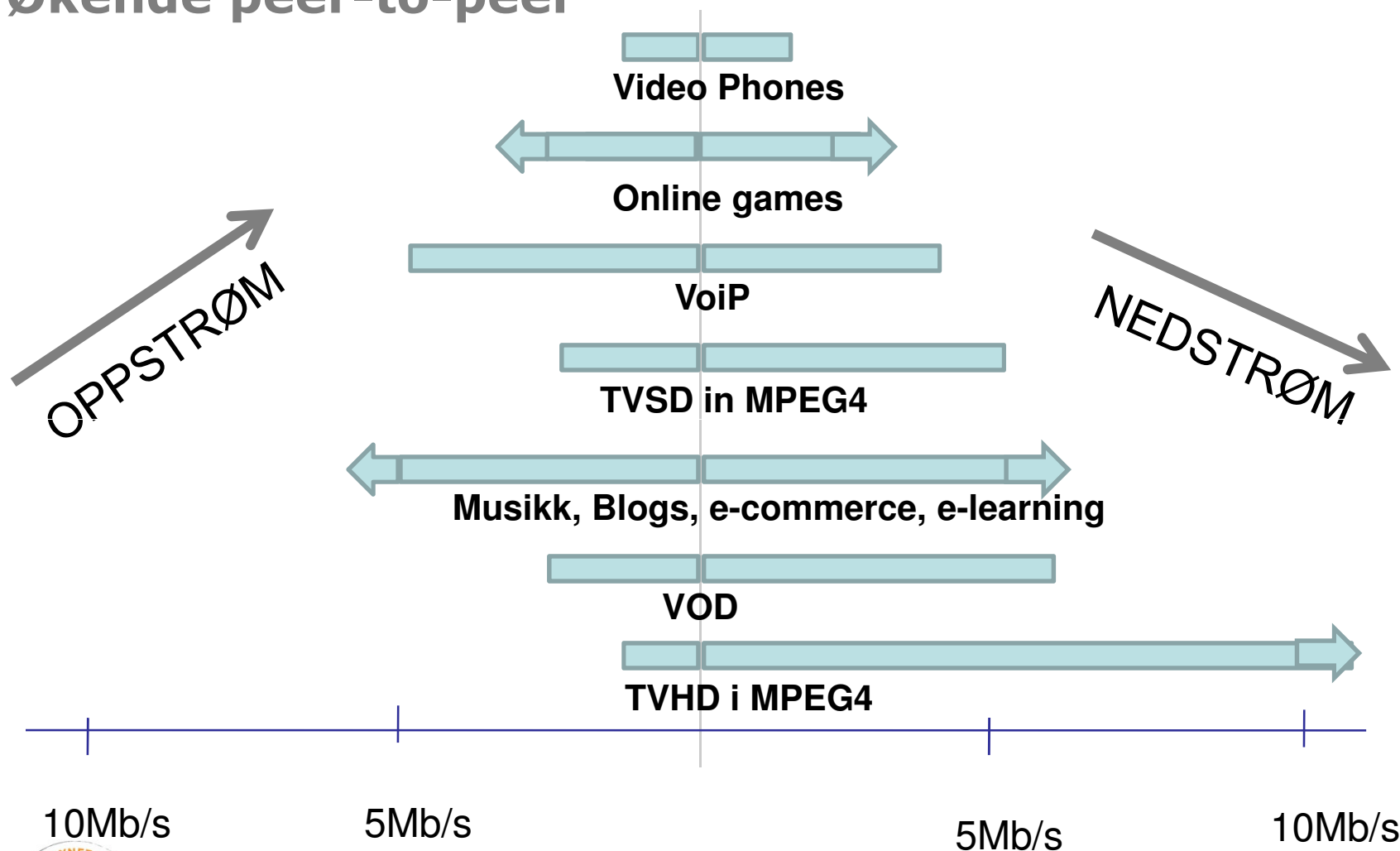
- Kr. 999 for 10Mb/10Mb

Aksessformer

- **xDSL**
  - Moden og velprøvd teknologi (nesten fullt utbygd ADSL i Norge)
  - Foreløpig endel begrensninger ift kvalitet på TV/video
ADSL = max. 8Mb/1Mb. VDSL = max. 26Mb/13Mb.
- **Mobilt bredbånd (HSDPA og Wimax)**
  - Rimeligere og raskere utbygging
  - Ikke erstatning for, men supplement til fastnett (kobber og fiber)
  - Vokser kraftig, spesielt godt egnet i utkanstrøk og trådløse bynett
  - Foreløpig endel begrensninger ift. kvalitet på TV/video.
- **PLC (Power Line Communication)**
  - Flere større prosjekter, spesielt i USA
  - Visse problemer med interferens – lite utbygd i Europa
- **Ethernet over Coax ("fiberfart" på eksisterende coaxnett)**
  - Ikke lenger et delt medium som i tradisjonell Coax-verden.
  - Stort potensiale - testes ut i disse dager
  - Krever god kabelkvalitet og korte avstander

Gi oss mer båndbredde!

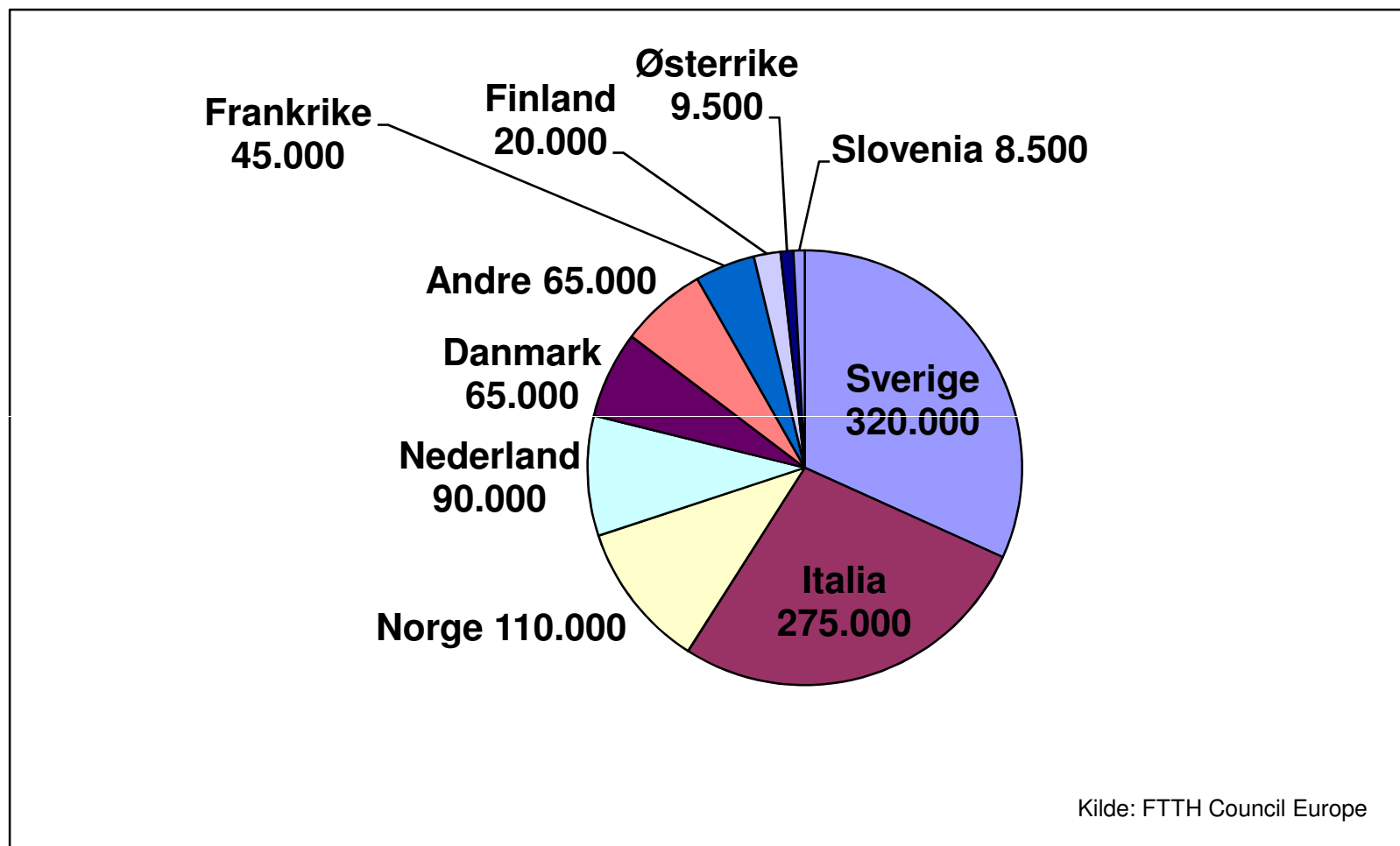
Økende peer-to-peer

Kilde: IDATE

FTTH Europa CL

- De største landene (feb 08)

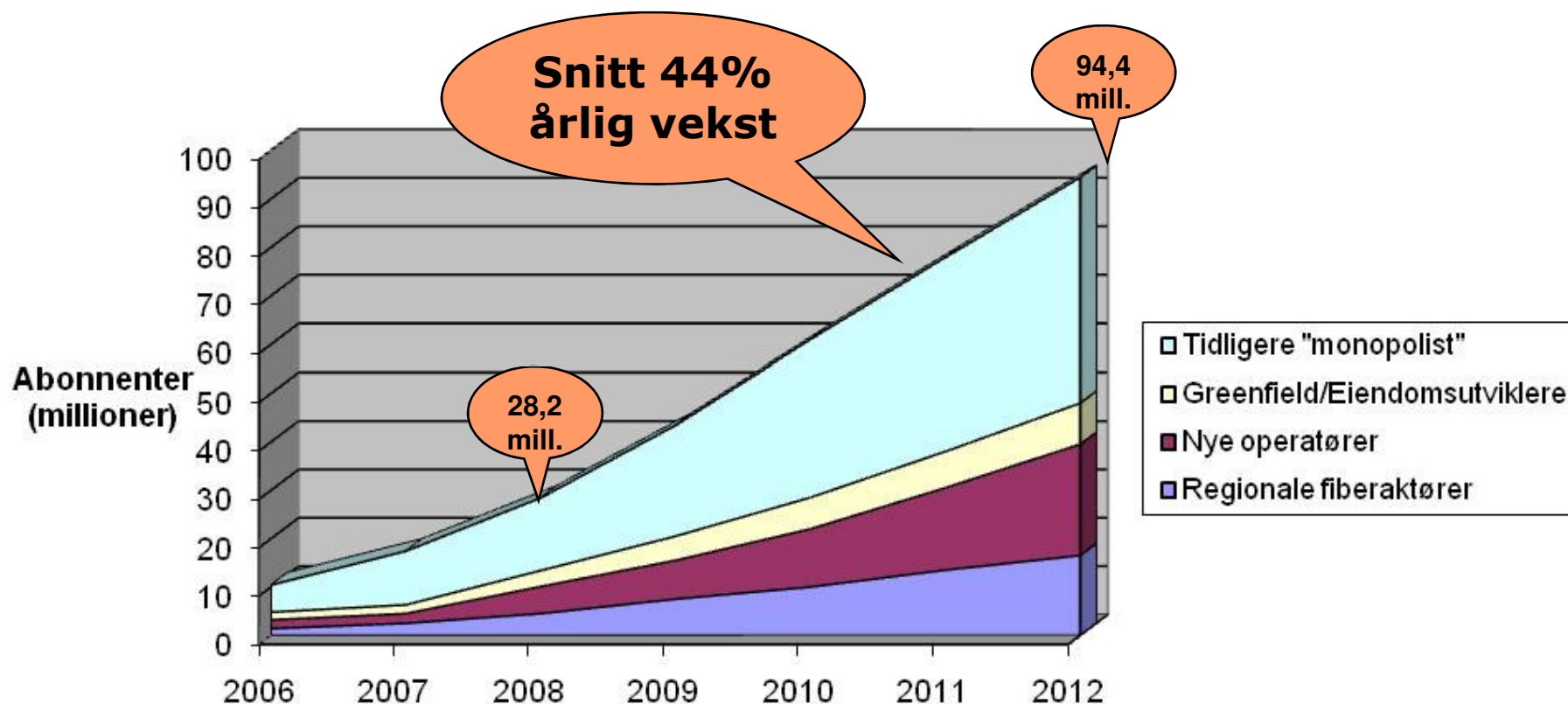
Europa FTTH - HP og HC

■ Pr. februar 2008

Rank	Land	Homes Connected	Homes Passed	Connected vs. Homes passed
1	Sverige	320.000	690.000	44,8%
2	Italia	275.000	2.000.000	13,2%
3	Norge	110.000	181.000	60,6%
4	Nederland	90.000	330.700	28,6%
5	Danmark	65.000	463.000	13,7%
6	Andre	160.000	1.400.000	35,0%
SUM		1.020.000	5.100.000	20,0%

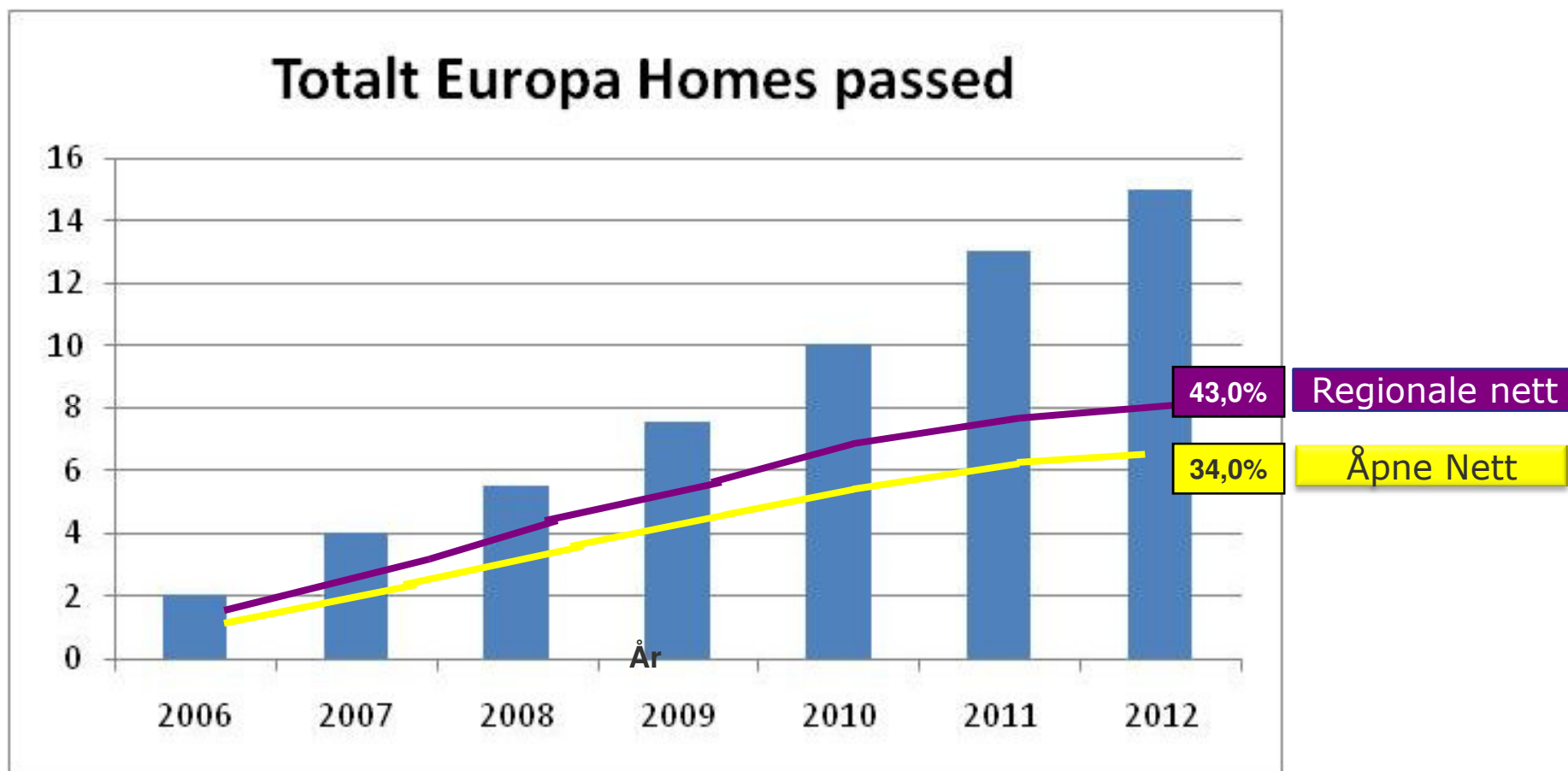
FTTH CL – Prognose worldwide

FTTH Abonnenter pr. operatørtype. Verdensmarked 2006-2012

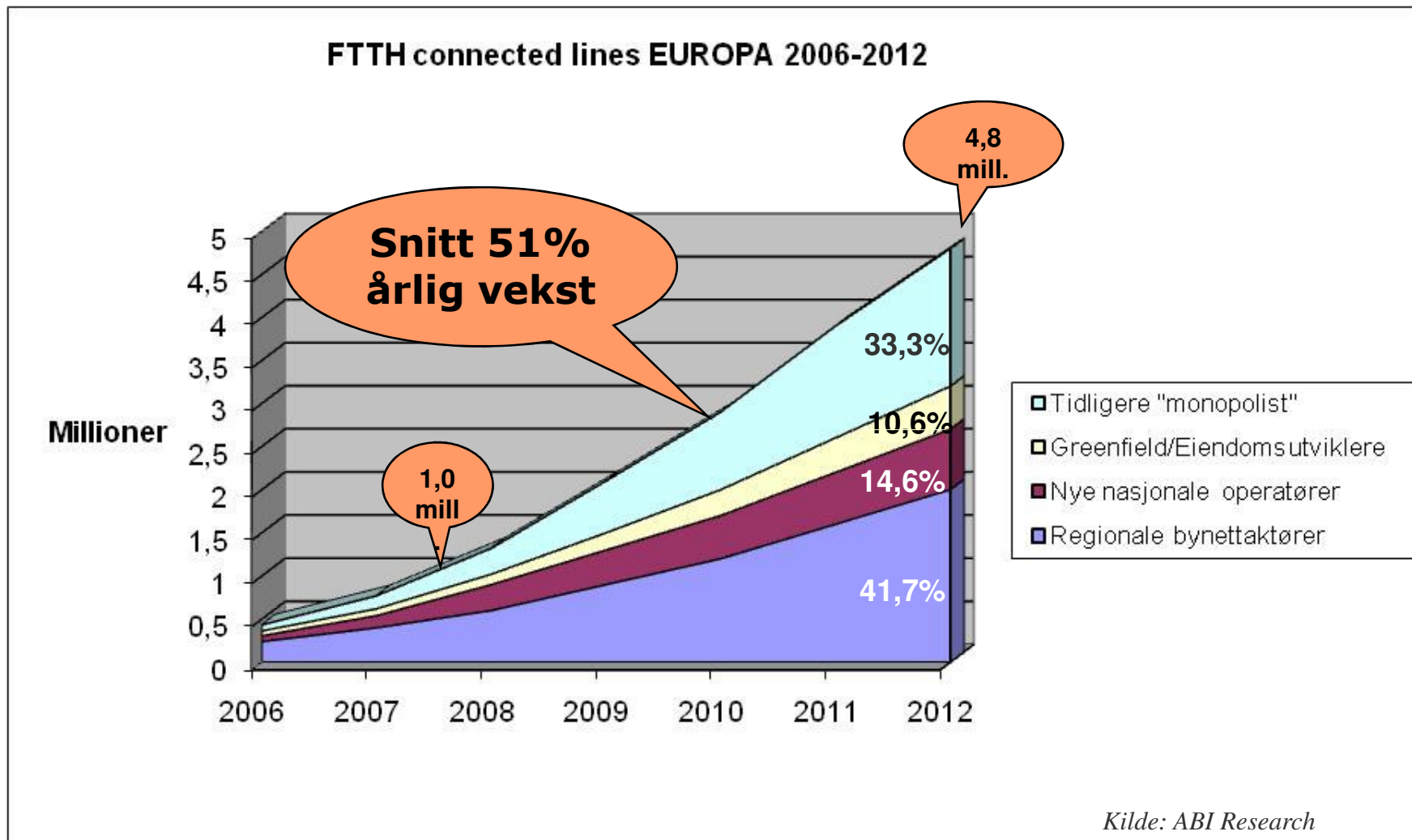
Kilde: ABI Research

FTTH HP – Prognose Europa

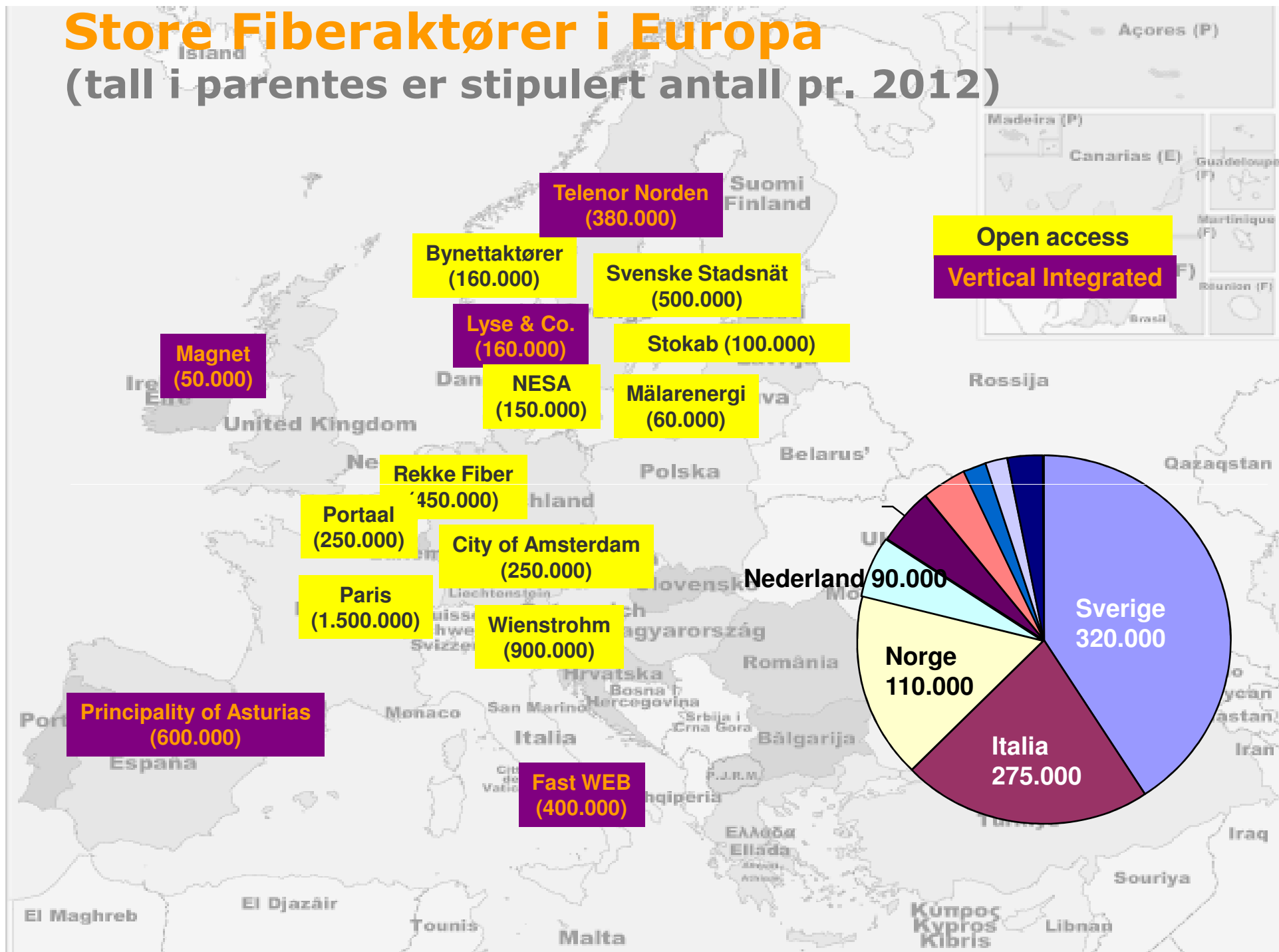
Kilde: ABI Research

FTTH CL - Prognose Europa

Store Fiberaktører i Europa

(tall i parentes er stipulert antall pr. 2012)

Fiberaktører, Norge

ÅPNE BYNETT

Hafslund Bynett
Troms Bynett
Eidsiva Bredbånd
Asker og Bærum
Los Bynett
Varanger Bynett
Tinn Bynett
Enivest
Bykle
Øvrige

VERTIKALE NETT

Lyse
BKK
NTE
Skagerak
Viken Fibernett
Fredrikstad
EB
Sola
Bykle
Øvrige

GREENFIELDS

Tønsberg BB
Homebase
Tafjord Mimer
Salten BB
Alta Kraftlag
Lysglimt
StarNordic
Consoll
Workzone

INCUMBENT

Telenor

Valgfrihet

Enkelhet

Nisje eller lokal

Trygt og godt

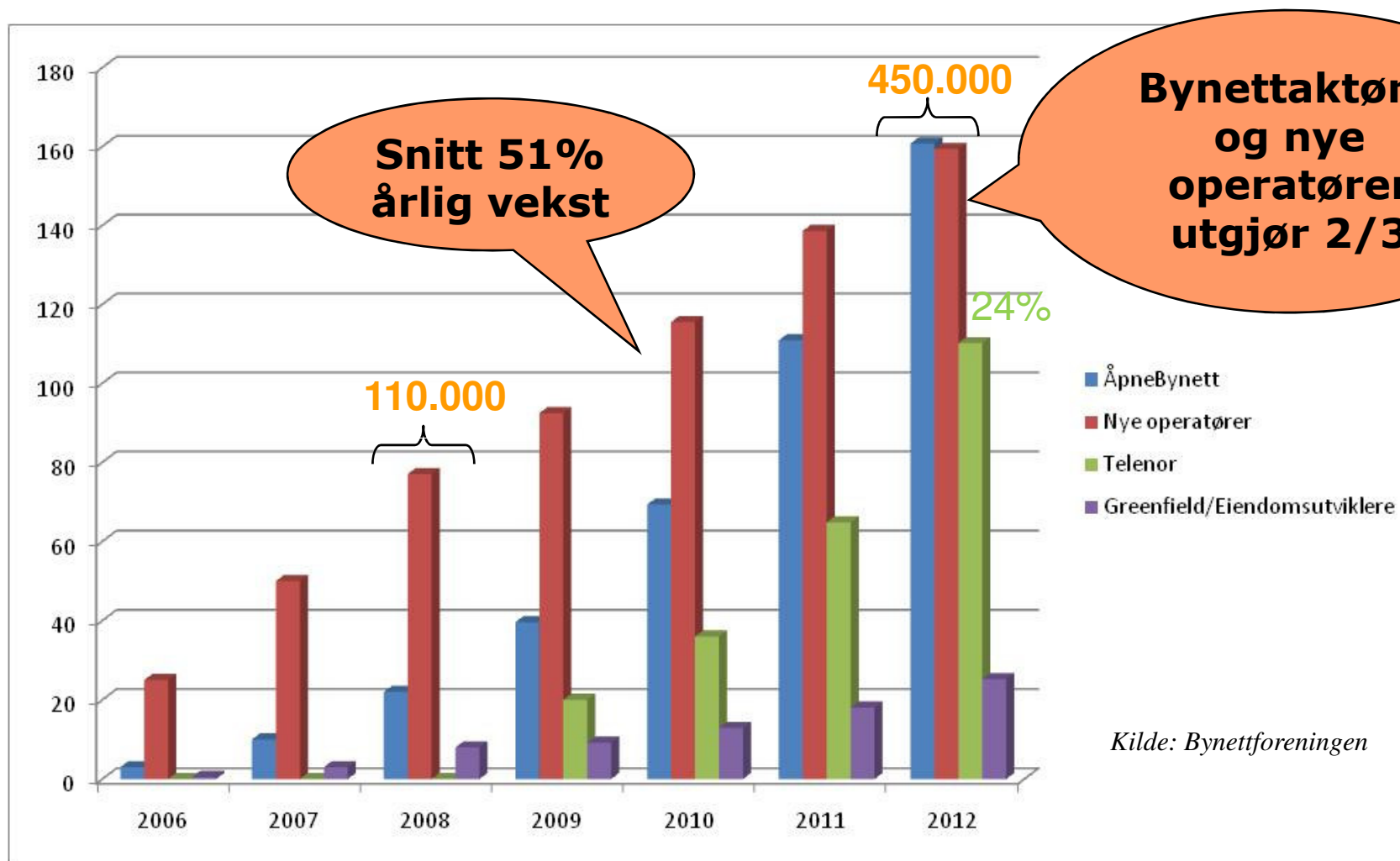

FTTH Norge – prognose:

1. Forutsetter **51% vekst som Europa**
  - + Tilgang til langsiktig kapital
  - + Mange utbyggere (energiselskap og andre)
  - Underkapasitet på ressurser (gravere, montører)
2. Forutsetter Incumbent (Telenor) tar 25% markedsandel innen utgangen av 2012.
3. Forutsetter som i resten av Europa: 35% av markedet blir "open access"

Da får vi følgende resultat.....

FTTH Norge, prognose

Teknologitrender

- **Peer-to-peer** er kraftig økende
  - Laster fra nærmeste kilde
  - Mye og spennende lokalt innhold
  - Mye lokal samhandling i Bynett / Regionale nett
- **Nettverkstopologi** velges på grunnlag av:
  - Type innhold som kundene bruker (lokalt, sentralt)
  - Trafikkflyten i nettet

= **Aktivt Ethernet** for de fleste aktører
(Bynett, Regionale Nett og Greenfields)

= **PON** typisk for aktører med sentralisert trafikkflyt (Incumbent og nasjonale)

Trender, oppsummering

- **Fiber** vokser raskere enn andre aksessformer
- **"Open Access"** dominerende i Vest-Europa
- **Norge nr. 3** i Europa på Homes Connected
- **Incuments** er på gang i Europa, også Telenor
- **Private investorer** på vei inn i markedet
- **Økt konkurranse** – valgfrihet – lavere priser
- **Rendyrking** på nett - konsolidering på innhold

FTTH går fra "barn" til "ungdom"...

tom.solberg@netnordic.no